

Het voorkomen van minder bekende papegaaiachtigen in Nederland en elders in Europa

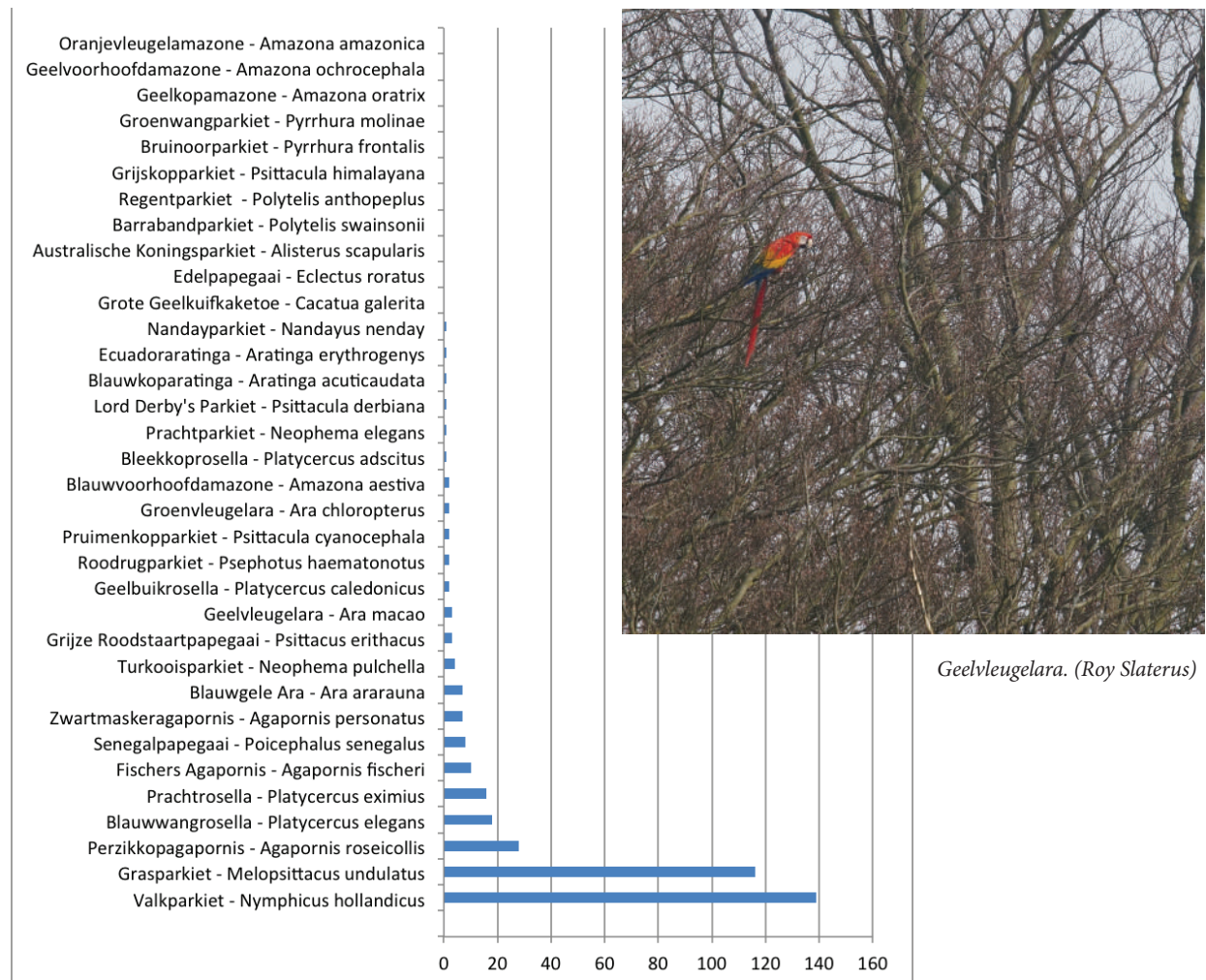
André van Kleunen, Sovon Vogelonderzoek Nederland

Veelvuldig is aandacht besteed aan halsbandparkiet, monniksparkiet en grote Alexanderparkiet; papegaaiachtigen die zich in Nederland in het wild hebben gevestigd. Naast deze drie soorten zijn er nog eens 34 soorten papegaaiachtigen vrij vliegend in het wild vastgesteld in Nederland, waarvan 23 recent (2011-2013), zie onderstaande figuur.

Voor de meeste van deze soorten geldt dat er momenteel geen sprake is van gevestigde populaties. Van drie soorten zijn in het verleden wel - zij het incidenteel - broedgevallen vastgesteld.

Valkparkiet (*Nymphicus hollandicus*)

In 1983 heeft de valkparkiet - een soort die inheems is in Australië - gebroed (broedsucces onbekend) in Krimpen aan den IJssel. In 1997 werden in Amsterdam maar liefst 75 valkparkieten op een slaappleats met halsbandparkieten geteld. Toch lijkt het er vooralsnog niet op dat de soort zich vestigt en voortplant in het wild in Nederland. Er zijn geen recente broedgevallen bekend. Wel wordt de soort veelvuldig uit het wild gemeld, uit maar liefst 127 atlasblokken (5x5km) in 2011-2013. Er zijn evenmin vestigingen van populaties elders in Europa bekend.

In Nederland in het wild vastgestelde papegaaiachtigen en het aantal gerapporteerde exemplaren in 2011-2013; optelling van de maxima per atlasblok. (Bronnen: Sovon, *Telmee.nl* en *Waarneming.nl*)

Senegalpapegaai. (Foto: Roy Slaterus)

Senegalpapegaai (*Poicephalus senegalus*)

In 2011-2013 werd de Senegalpapegaai oftewel het bonte boertje – een soort die inheems is in West- Afrika - gerapporteerd uit Groningen, Amsterdam en Voorburg, steeds één exemplaar. In 2006 en 2007 heeft de soort succesvol gebroed in Voorburg, met maximaal twee paren. Hierdoor namen de aantallen daar toe tot acht exemplaren in 2008. Daarna namen de aantallen weer af door predatie en bleven broedgevallen uit, vermoedelijk door het ontbreken van vrouwelijke exemplaren. De soort is in ieder geval ook in het wild gemeld in Frankrijk, maar er zijn momenteel geen gevestigde populaties van deze soort elders in Europa.

Geelvleugelara (*Ara macao*)

Tussen 1983 en 1994 heeft de geelvleugelara - een soort die inheems is in delen van Centraal- en Zuid-Amerika - gebroed nabij Overveen. De toename in die periode van de aantallen tot maximaal tien vrij vliegende vogels, wijst erop dat er broedpogingen succesvol zijn geweest. In recente jaren is nog steeds één vrij vliegende vogel uit die omgeving gemeld, zonder dat er aanwijzingen zijn voor broeden. Er zijn geen gevestigde populaties elders in Europa bekend.

Gevestigde populaties minder bekende papegaaiachtigen elders in Europa

In verband met de kansen op vestiging van nieuwe papegaaiachtigen in Nederland is het interessant om te kijken van welke soorten elders in Europa populaties in het wild voorkomen. Sinds 1984 komt de geelkopamazone (*Amazona oratix*) - een soort inheems in Centraal-Amerika - voor in Stuttgart, Duitsland. Het totale aantal is toegenomen tot circa 50 exemplaren recent.

In Nederland is de soort vrijwel onbekend uit het vrije veld, met slechts één melding, in 2009 bij Berkheide, ZH. Een andere Amazonepapegaai, de blauwvoorhoofdamazone (*Amazona aestiva*), - inheems in delen van Zuid-Amerika - broedt op enkele locaties in Noord-Italië. Van deze soort zijn in Nederland twee gevallen bekend uit 1994 bij Bunnik en 2006 bij Voorburg (op een slaappleaats van halsbandparkieten). Voorts komen in Frankrijk - weliswaar vooral in het warmere zuiden - kleine populaties voor van zwartmaskeragapornissen (*Agapornis personatus*), perzikkopagapornissen (*Agapornis roseicollis*) en Fischers Agapornissen (*Agapornis fischeri*), soorten inheems in delen van Afrika. Ook deze soorten zijn uit het wild gemeld in Nederland, waarvan de perzikkopagapornis de op twee na meest gemelde papegaaiachtige is.

Het voorgaande overzicht laat zien dat er een groot aantal papegaaiachtigen, al dan niet tijdelijk, in het wild voorkomt in Nederland. Dat houdt ongetwijfeld verband met de populariteit van papegaaiachtigen als kooi-/volièrevogel. Naast de halsbandparkieten, monniksparkieten en grote Alexanderparkieten zijn er momenteel geen aanwijzingen dat zich uit deze in het wild voorkomende parkieten, broedpopulaties aan het vestigen zijn. Hoewel Nederland voor sommige tropische soorten klimatologisch mogelijk ongeschikt is, is het evenwel niet uit te sluiten dat sommige soorten zich wel zouden kunnen vestigen.

Het is daarom zeker de moeite waard om waarnemingen van in het wild voorkomende papegaaiachtigen door te geven via Telmee.nl of Waarneming.nl en broedgevallen aan Sovon, link:

<https://www.sovon.nl/nl/content/losse-meldingen-broedvogels>

Meer weten?

<https://www.sovon.nl/nl/publicaties/de-verspreiding-van-halsbandparkiet-en-andere-het-wild-voorkomende-papegaaiachtigen>